

STRATEGIA ROZWOJU

PAŃSTWOWEGO INSTYTUTU WETERYNARYJNEGO –
PAŃSTWOWEGO INSTYTUTU BADAWCZEGO

w PUŁAWACH do 2025 r.

Puławy, grudzień 2022

1. WPROWADZENIE

Państwowy Instytut Weterynaryjny został powołany w 1945 roku jako jednostka badawczo-rozwojowa, nadzorowana przez Ministra Rolnictwa. Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 21 października 2003 roku Instytut otrzymał z dniem 1 listopada 2003 roku status Państwowego Instytutu Badawczego (PIB).

Przedmiotem działalności Instytutu jest prowadzenie i wdrażanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie ochrony zdrowia zwierząt, profilaktyki i diagnostyki chorób zakaźnych zwierząt, w tym zoonoz, higieny i toksykologii żywności zwierzęcego pochodzenia i higieny pasz. Instytut prowadzi także badania aplikacyjne i adaptacyjne przystosowujące wyniki badań naukowych i prac rozwojowych do potrzeb praktyki.

W związku z prowadzoną działalnością Instytut:

1. upowszechnia wyniki badań naukowych i prac rozwojowych;
2. wykonuje specjalistyczne badania diagnostyczne i analityczne oraz opracowuje opinie i ekspertyzy w zakresie prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych;
3. prowadzi badania monitoringowe zagrożenia zdrowia zwierząt i człowieka;
4. sprawuje funkcję krajowego laboratorium referencyjnego w odniesieniu do weterynaryjnych laboratoriów diagnostycznych;
5. prowadzi doradztwo dla organów administracji weterynaryjnej oraz lekarzy weterynarii;
6. udziela informacji naukowych i technicznych w zakresie swojej podstawowej działalności;
7. opracowuje analizy, oceny i ekspertyzy, w tym dotyczące stanu rozwoju nauki i techniki w zakresie nauk weterynaryjnych;
8. wytwarza w związku z prowadzonymi badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi antygeny, surowice odpornościowe, surowice i preparaty diagnostyczne, podłoża mikrobiologiczne oraz inne odczynniki diagnostyczne;
9. prowadzi działalność wydawniczą związaną z wykonywanymi badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi;
10. prowadzi szkoły doktorskie związane z realizowaną tematyką badawczą;

11. prowadzi szkolenia, w tym specjalizacyjne dla lekarzy weterynarii, szkolenia tematyczne dla doradców ODR oraz kursy doszkalające.

Nadzór nad Instytutem sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Siedzibą Instytutu jest miasto Puławy. Zakład Pryszczycy Instytutu zlokalizowany jest w Zduńskiej Woli.

2. ANALIZA STANU OBECNEGO I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU PIWET-PIB

2.1. Struktura

W strukturze organizacyjnej Instytutu występują: zakłady naukowe, działy wspomagające naukę oraz działy ogólne. Laboratoria i zakłady naukowe przedstawiono poniżej.

Laboratorium Diagnostyki Serologicznej: serologiczne badania diagnostyczne m.in. w kierunku białaczki bydła, brucelozy, chlamydiozy, gorączki Q, otrętu bydła, pomoru klasycznego świń, afrykańskiego pomoru świń, choroby Aujeszkiego, rzekomego pomoru drobiu,

mykoplasmozy drobiu oraz zarazy stadniczej i nosacizny koni, opracowywanie i doskonalenie metod badawczych stosowanych w diagnostyce serologicznej zakaźnych chorób zwierząt.

Zakład Anatomii Patologicznej: badania patomorfologiczne chorób zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem gąbczastej encefalopatii bydła, trzęsawki owiec, zapalenia mózgu i rdzenia świń, wywołanego przez wirus choroby cieszyńskiej, gruczolakowatości płuc u owiec, badania patomorfologiczne ubocznego działania szczepionek, leków i związków chemicznych, opracowywanie i doskonalenie metod diagnostyki histopatologicznej i molekularnej, chorób zakaźnych, niezakaźnych, pasożytniczych i zatruc zwierząt.

Zakład Biochemii: badania nad patogenezą zakażeń, wywoływanych przez retrowirusy przeżuwaczy, ze szczególnym uwzględnieniem enzoptycznej białaczki bydła i choroby maedi-visna owiec i zakaźnego zapalenia stawu i mózgu kóz, opracowanie i doskonalenie metod diagnostyki zakażeń retrowirusami przeżuwaczy z uwzględnieniem metod biologii molekularnej, badania zestawów diagnostycznych wykorzystywanych w rozpoznawaniu białaczki bydła i zakażeń lentiwirusami małych przeżuwaczy.

Zakład Chorób Bydła i Owiec: badania nad gorączką Q, chlamydiozą, kamylobakteriozą bydła, boreliozą, zarazą płucną bydła (CBPP), zakaźną bezmlecznością owiec i kóz (CA), zakażeniem *Mycoplasma bovis* u bydła, syndromem oddechowym bydła (BRD), badania funkcji układu immunologicznego w przebiegu zakażeń wybranych zwierząt domowych, badania leków, biopreparatów i diagnostyków dla wybranych chorób bydła.

Zakład Chorób Drobiu: badania nad etiologią, patogenezą, rozpoznawaniem, zapobieganiem i zwalczaniem wirusowych i bakteryjnych chorób zakaźnych drobiu, doskonalenie metod laboratoryjnej diagnostyki chorób drobiu, monitorowanie występowania zakażeń wirusami grypy ptaków, rzekomego pomoru drobiu i innymi paramyksowirusami, choroby Mareka, Zachodniego Nilu oraz mykoplazmami u drobiu i ptaków dzikich, badania oraz kontrola urzędowa biopreparatów i diagnostyków przeznaczonych dla drobiu.

Zakład Chorób Ryb: badania nad etiologią, patogenezą i zapobieganiem wirusowym, bakteryjnym, pasożytniczym i środowiskowym chorobom ryb, opracowywanie i zastosowanie

metod laboratoryjnego rozpoznawania chorób wirusowych i bakteryjnych ryb, badania leków i biopreparatów dla chorób ryb.

Zakład Chorób Świń: badania nad etiologią, patogenezą, rozpoznawaniem, profilaktyką swoistą i nieswoistą oraz zwalczaniem wirusowych i bakteryjnych chorób świń, opracowywanie, doskonalenie, walidacja i wdrażanie do stosowania metod diagnostyki serologicznej, wirusologicznej, bakteriologicznej, molekularnej oraz patologicznej chorób zakaźnych świń; wielokierunkowe, badania oraz kontrola urzędowa leków, biopreparatów, produktów biobójczych i diagnostyków przeznaczonych dla trzody chlewnej.

Zakład Farmakologii i Toksykologii: badania pozostałości chemicznych w żywności pochodzenia zwierzęcego i paszach oraz ocena ryzyka związanego z występowaniem tych pozostałości, badania farmakologiczne i toksykologiczne leków weterynaryjnych, badania nad toksycznością substancji chemicznych stosowanych w rolnictwie i występujących w środowisku, badania toksyczności ksenobiotyków/ in vitro/in vivo, opracowywanie i walidacja nowych metod analityki toksykologicznej, badania leków weterynaryjnych.

Zakład Farmacji Weterynaryjnej: kontrola seryjna wstępna i zwalnianie z kontroli seryjnej wstępnej produktów leczniczych weterynaryjnych immunologicznych, badania jakościowe produktów leczniczych weterynaryjnych immunologicznych będących przedmiotem obrotu lub stosowania, koordynacja wydawanych opinii dla wyrobów do diagnostyki "in vitro" wymaganych do dopuszczenia do obrotu w kraju, analiza stosowania produktów leczniczych weterynaryjnych u zwierząt gospodarskich.

Zakład Higieny Pasz: badania zanieczyszczeń mikrobiologicznych, chemicznych i substancji niepożądanych w paszach, badania ilościowe i jakościowe dodatków paszowych stosowanych w żywieniu zwierząt, wykrywanie i oznaczanie substancji czynnych w paszach leczniczych, wykrywanie i oznaczanie przetworzonego białka zwierzęcego, stałych nierozpuszczalnych zanieczyszczeń w tłuszczach paszowych, substancji przeciwbakteryjnych, niedozwolonych stymulatorów wzrostu i innych zakazanych substancji oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) w paszach, wykrywanie i identyfikacja gatunkowa mięsa i przetworów mięsnych, ocena sanitarno-weterynaryjna procesów technologicznych w

zakładach produkujących pasze, badania biologiczne i opiniowanie nawozów organicznych i środków wspomagających uprawę roślin w zakresie wymagań weterynaryjnych.

Zakład Higieny Żywności Pochodzenia Zwierzęcego: badania z zakresu higieny i technologii żywności pochodzenia zwierzęcego, badania z zakresu sanitarno-weterynaryjnej oceny żywności pochodzenia zwierzęcego, opracowywanie nowych metod i wytycznych laboratoryjnej kontroli żywności, wydawanie opinii i ocen z zakresu higieny, technologii żywności i wymagań sanitarno-weterynaryjnych.

Zakład Mikrobiologii: badanie nad rozpoznawaniem, zwalczaniem i epidemiologią chorób bakteryjnych, w tym brucelozy, listeriozy, wąglika, gruźlicy bydła, paratuberkulozy bydła, nosacizny, zakaźnego zapalenia macicy u kłaczy, tularemii, salmonellozy, leptospirozy bydła, doskonalenie metod diagnostyki laboratoryjnej chorób bakteryjnych zwierząt, monitorowanie i badanie mechanizmów oporności drobnoustrojów na antybiotyki, urzędowa kontrola i badanie biopreparatów oraz preparatów diagnostycznych, badania nad rezerwuarami zoonotycznych czynników bakteryjnych.

Zakład Parazytologii i Chorób Inwazyjnych: badania w zakresie parazytologii weterynaryjnej, ze szczególnym uwzględnieniem patogenezy, rozpoznawania i zwalczania inwazji pasożytniczych u zwierząt oraz badania form pasożytniczych w materiale biologicznym, serologiczna diagnostyka inwazji pasożytniczych, badania nowych biopreparatów i leków przeciw pasożytniczym.

Zakład Chorób Pszczół: badania nad etiologią, patogenezą, zapobieganiem i zwalczaniem chorób pszczół; badania nad opracowaniem, doskonaleniem i wprowadzeniem do praktyki laboratoryjnej metod wykrywania patogenów pszczoły miodnej; badanie leków, biopreparatów oraz preparatów diagnostycznych przeznaczonych dla pszczół; prowadzenie pasieki doświadczalnej i realizacja badań polowych dotyczących problematyki chorób pszczół.

Zakład Radiobiologii: toksykologia i analityka dioksyn i związków pokrewnych w żywności i paszach, badania skażeń promieniotwórczych żywności i pasz, toksykologia i analityka rakotwórczych N-nitrozoamin, badania żywności konserwowanej promieniowaniem

jonizującym, żywność napromieniana wykorzystanie izotopów promieniotwórczych w badaniach biologicznych i chemicznych.

Zakład Wirusologii: badania wirusów zwierzęcych, ze szczególnym uwzględnieniem ich właściwości fizykochemicznych, chorobotwórczych, immunogennych i transformujących, badania nad etiologią, patogenezą, diagnostyką i zwalczaniem chorób wirusowych zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem chorób bydła i koni, badania urzędowe zwierząt domowych w kierunku wścieklizny i wydawanie certyfikatów zezwalających na wywóz zwierząt za granicę, kontrola urzędowa i badania biopreparatów.

Zakład Wirusologii Żywności i Środowiska: badania naukowe nad opracowaniem i wprowadzaniem do praktyki laboratoryjnej metod wykrywania wirusowych czynników zakaźnych oraz *Cryptosporidium parvum* w żywności i w środowisku, badania nad patogenezą i diagnostyką chorób wirusowych królików, kontrola urzędowa oraz ocena dokumentacji dotyczącej biopreparatów przeznaczonych dla zwierząt mięsożernych i futerkowych, badania jakościowe oraz wydawanie opinii dotyczących testów diagnostycznych przeznaczonych dla zwierząt mięsożernych.

Zakład Pryszczycy w Zduńskiej Woli: badania nad etiologią, patogenezą, rozpoznawaniem, zapobieganiem, zwalczaniem i epidemiologia pryszczycy i chorób pryszczycopodobnych oraz innych zakaźnych chorób zwierząt, badania diagnostyczne serologiczne, wirusologiczne, molekularne w kierunku pryszczycy i chorób pryszczycopodobnych, krwotocznej choroby królików, choroby niebieskiego języka, afrykańskiego pomoru świń oraz innych chorób wirusowych zwierząt i doskonalenie laboratoryjnych metod ich rozpoznania wytwarzanie w skali laboratoryjnej oraz standaryzacja reagentów do diagnostyki ww. chorób zwierząt.

Zakład Epidemiologii i Oceny Ryzyka: analiza wyników badań gromadzonych w Centralnej Bazie Danych (CELAB - CBD) odnośnie występowania w Polsce chorób zakaźnych zwierząt oraz skażeń żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz, opracowywanie procedur oceny ryzyka, ocena ryzyka wybranych chorób zakaźnych zwierząt oraz skażeń żywności i pasz

z zastosowaniem metod statystycznych, przygotowywanie raportów z oceny ryzyka dla organów administracji publicznej.

Zakład Analiz Omicznych: sekwencjonowanie nowej generacji (WGS) patogenów występujących w łańcuchu produkcji żywności, u zwierząt i w środowisku, badania metagenomiczne próbek pochodzących z łańcucha produkcji żywności, od zwierząt i ze środowiska, badania ekspresji genów z wykorzystaniem mikromacierzy, analiza transkryptomu, badania proteomiczne i metabolomiczne techniką spektrometrii mas (MALDI-TOF), biotypowanie drobnoustrojów z wykorzystaniem techniki MALDI-TOF, analizy bioinformatyczne wyników uzyskiwanych metodami genomicznymi i proteomicznymi.

Działy wspomagające naukę tworzą: Zakład Planowania i Finansowania Badań, Zakład Upowszechniania i Analiz, Dział Zarządzania Jakością i Akredytacji, Biblioteka Naukowa, Weterynaryjne Centrum Kształcenia Podyplomowego, Gabinet Weterynaryjny, Centralny Punkt Przyjęć Próbek, Zakład Pożywek, Centrum Utrzymania Zwierząt Doświadczalnych, Dział Systemów Informatycznych, Laboratorium Wzorcujące, Biuro Rady Naukowej oraz Redakcja Journal of Veterinary Research.

Działy ogólne Instytutu to: Dział Finansowo-Księgowy, Dział Kadr, Dział Prawny, Dział Zamówień Publicznych i Zaopatrzenia, Dział Techniczny, Sekcja Utrzymania Ruchu, Sekcja Gospodarcza, Sekcja Ochrony Środowiska, Pion Ochrony, Pion Ochrony Informacji Niejawnych, Sekcja Ochrony oraz Sekretariat Dyrektora.

2.2. Sytuacja kadrowa

Najcenniejszą wartością Instytutu jest doświadczona kadra, która posiadająca specjalistyczną wiedzę oraz bogate doświadczenie zawodowe. Dzięki pracy wielu pokoleń pracowników Instytut zyskał uznaną pozycję na rynku krajowym jak i zagranicznym. Od kilku lat poziom zatrudnienia jest stabilny i przeważają pracownicy z długoletnim stażem. Ponad 63 % pracowników posiada min. 10-letni staż pracy w Instytucie.

Obecnie zatrudnionych jest 559 osób (stan na 31.10.2022 r.) w tym 109 pracowników naukowych, 44 pracowników badawczo – technicznych, 185 pracowników inżynieryjno-

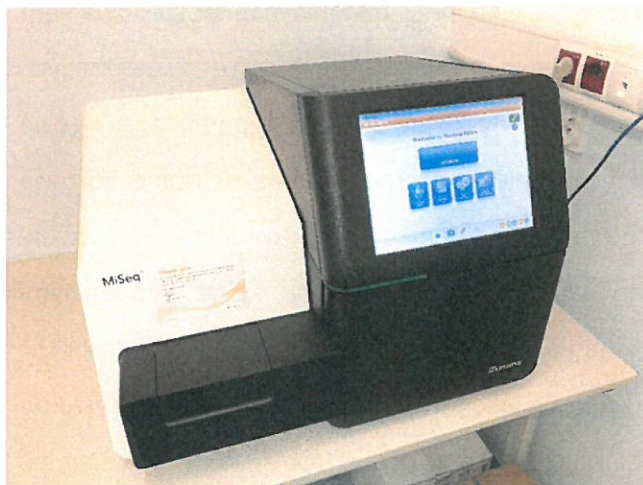
technicznych, pozostały personel to pracownicy administracyjno-ekonomiczni 128 osoby, pomoce laboratoryjne, robotnicy, obsługa - 93 osoby.

Na przestrzeni ostatnich lat struktura wiekowa wśród pracowników naukowych uległa zmianie. Nastąpił 6,21 % wzrost liczby pracowników w grupie wiekowej 36-50 lat i aktualnie wynosi on 59,3%, natomiast zmniejszyła się liczba pracowników naukowych w najmłodszej grupie do 35 r. życia z 19,5% w 2017 r. do 12,7 % w 2020 r. Pracownicy do 40 roku życia stanowią około 44,1 % wszystkich zatrudnionych.

Zatrudnianie i awansowanie pracowników naukowych Instytutu prowadzone jest w oparciu o zasady i zalecenia Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych i awansach osób zatrudnionych na stanowiskach naukowych. Działania te są zgodne ze strategią „Human Resources Strategy for Researchers” (HRS4R), mającej zwiększyć atrakcyjność warunków pracy i karier pracowników naukowych w Polsce i Europie. Priorytetem polityki kadrowej jest rozwój pracowników poprzez tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Pracownicy kierowani są na specjalistyczne szkolenia, sympozja i konferencje naukowe w celu zdobywania nowych doświadczeń i umiejętności. Efektem doskonalenia są uzyskane stopnie i tytuły naukowe: od 2017 r. 36 pracowników Instytutu uzyskało stopień doktora, 14 doktora habilitowanego oraz 11 osób uzyskało tytuł profesora nauk rolniczych.

2.3. Infrastruktura badawcza

W ostatnich kilkunastu latach PIWet-PIB korzystając z funduszy unijnych znacząco poszerzył i unowocześnił swoją infrastrukturę badawczą. W ramach programu Phare – PL 2002/000-605.04.01 realizowanego w latach 2001–2007, między innymi, wybudowano nowoczesne

laboratoria i zwierzętarnię o łącznej powierzchni 19 000 m². Obiekty te pozwalają na bezpieczną pracę z wysoce groźnymi patogenami, takimi jak np. czynnik BSE, wirus wścieklizny, afrykańskiego pomoru świń. W ostatnich latach PIWet-PIB unowocześnił również zaplecze aparaturowe skupiając się na zakupie, również ze środków MRiRW, unikalnej aparatury, takiej jak: mikroskop elektronowy, stacje do ekstrakcji DNA i RNA, chromatografy cieczowe, aparaty do PCR, aparat do sekwencjonowania DNA, spektrometr mas z przystawką MALDI-TOF, wirówkowy koncentrator próżniowy. Część z tej aparatury zlokalizowana jest w nowopowstałym Zakładzie Analiz Omicznych.

2.4. Działalność naukowo-badawcza i szkoleniowa

Działalność naukowo-badawcza PIWet-PIB jest realizowana w pięciu obszarach:

- działalność statutowa;
- projekty Narodowego Centrum Nauki oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju;
- projekty w ramach programów ramowych Unii Europejskiej oraz umów międzynarodowych;
- program Wieloletni „Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego”;
- zadania z zakresu działalności krajowych laboratoriów referencyjnych.

Analiza wyników realizowanych w PIWet-PIB tematów badawczych wskazuje, że mają one charakter poznawczy z silnie zaznaczonym wymiarem aplikacyjnym opartym na analizie ryzyka zagrożeń związanych z występowaniem chorób zakaźnych u zwierząt, w tym zoonoz oraz skażeń żywności i pasz. PIWet-PIB realizuje zadania mające bezpośrednie powiązanie z gospodarką. Aktualnie spośród prawie 100 tematów realizowanych przez PIWet-PIB 80% dotyczy ochrony zdrowia publicznego. Obejmują one badania nad bezpieczeństwem higienicznym żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz oraz badania nad występowaniem chorób zakaźnych i inwazyjnych zwierząt łańcucha żywnościowego, a także odzwierzęcych czynników chorobotwórczych. Trend taki będzie utrzymywał się przez następne lata, co będzie służyło zapewnieniu bezpiecznej żywności i ochronie konsumenta oraz ochronie zdrowia zwierząt. Skupienie działalności naukowej PIWet-PIB na tematach bezpośrednio wiążących się z realizowanymi przez służby weterynaryjne zadaniami pokrywa się z tendencjami występującymi w Unii Europejskiej oraz określonymi w polskim prawie zadaniami dla Inspekcji Weterynaryjnej. PIWet-PIB w ten sposób wpisuje się jako jedno z zasadniczych ogniw systemu ochrony zdrowia publicznego w zakresie realizowanych przez Inspekcję Weterynaryjną

ustawowych zadań dotyczących ochrony zdrowia zwierząt oraz nadzoru nad bezpieczeństwem żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz.

Współpraca z ośrodkami zagranicznymi jest bardzo ważnym elementem wsparcia działalności naukowej PIWet-PIB. Aktualnie Instytut posiada podpisane umowy o współpracy z 12 instytutami w tym z tak liczącymi się na świecie jak: French Agency for Food, Environmental and Occupational Health & Safety (ANSES), Federal Institute for Risk Assessment (BfR) z Niemiec czy Wageningen University and Research Centre (WUR) z Niderlandów. Rozpoznawalność i atrakcyjność merytoryczna Instytutu na arenie międzynarodowej doprowadziła do wznowienia dwóch międzynarodowych umów z czołowymi azjatyckimi instytutami weterynarii z Chin oraz Japonii.

Podstawowym celem tych działań jest transfer i implementacja do Instytutu nowoczesnych technik badawczych oraz stworzenie pracownikom możliwości do realizacji wspólnych badań, zwłaszcza w programach ramowych Unii Europejskiej.

PIWet-PIB obok działalności naukowo-badawczej sprawuje funkcje krajowych laboratoriów referencyjnych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 625/2017 dla 138 kierunków i rodzajów badań określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych.

Ważnym elementem funkcjonowania krajowych laboratoriów referencyjnych są ciągłe kontakty i współpraca z laboratoriami referencyjnymi Unii Europejskiej (EURL) i laboratoriami referencyjnymi Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (WOAH). W Instytucie funkcjonują cztery laboratoria referencyjne WOAH dla pomoru klasycznego świń, zespołu rozrodczo-oddechowego świń, enzootycznej białaczki bydła oraz gorączki Q, służące swoją wiedzą ekspercką weterynaryjnym laboratoriom diagnostycznym z całego świata.

W ramach Weterynaryjnego Centrum Kształcenia Podyplomowego (WCKP), które jest jednostką organizacyjną PIWet-PIB, organizowane są szkolenia specjalistyczne dla pracowników laboratoriów Zakładów Higieny Weterynaryjnej, pracowników organów Inspekcji Weterynaryjnej. Celem tych szkoleń jest uaktualnianie wiedzy na temat znanych

i nowych zagrożeń w obszarze bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt i zoonoz. Ponadto, pracownicy PIWet-PIB prowadzą szkolenia specjalizacyjne dla lekarzy weterynarii ubiegających się o tytuł specjalisty, w poszczególnych dziedzinach weterynarii, oraz szkolenia tematyczne dla doradców ośrodków doradztwa rolniczego. Z myślą o tych ostatnich Instytut zaczął przygotowywać cykliczne materiały edukacyjne z zakresu medycyny weterynaryjnej w postaci „Biuletynu dla doradców ODR”. Ich treść jest zgodna z oczekiwaniami samych doradców, którzy wskazują aktualnie ważne tematy do omówienia przez ekspertów PIWet-PIB.

2.5. Finanse

Podstawowym źródłem finansowania działalności Instytutu są środki z budżetu państwa stanowiące do 2/3 rocznych przychodów. Na pozostałą część przychodu składają się środki wypracowywane jako przychody własne. Źródłem finansowania badań naukowych i prac rozwojowych są dotacje z budżetu państwa oraz środki publiczne pozyskiwane w konkursach ogłaszanych przez NCN, NCBR, MEiN, agencje Komisji Europejskiej oraz inne fundusze międzynarodowe. Na sytuację finansową Instytutu istotny wpływ ma poziom subwencji Ministerstwa Edukacji i Nauki przyznanej na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego. Priorytetem na najbliższe lata jest zwiększenie efektywności pozyskiwania środków na badania naukowe ze źródeł krajowych i zagranicznych a także wzrost efektywności komercjalizacji wyników badań. Wynikiem skutecznej komercjalizacji powinno być zwiększenie przychodów ze sprzedaży i właściwe reinwestowanie środków w celu kreowania kolejnych innowacyjnych rozwiązań. W tym celu poszerzono zakres aktywności Zakładu Upowszechniania i Analiz o przygotowywanie oraz przeprowadzanie procesu komercjalizacji oraz ochrony własności intelektualnej efektów prac badawczych oraz rozwojowych wykonywanych przez pracowników Instytutu. Działalnie to jest zgodne z rekomendacjami MRiRW dotyczącymi zasad korzystania z infrastruktury badawczej oraz transferu wiedzy i komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych.

Istotną częścią działalności finansowej jest zarządzanie aktywami trwałymi. Składniki majątku Instytutu, które nie służą do wykonywania działalności w obszarze badań naukowych i prac rozwojowych zostały udostępnione odpłatnie do korzystania innym podmiotom. Wpływy z tego tytułu są składową przychodów własnych Instytutu i przeznaczane są m.in. na cele inwestycyjne związane z zakupem specjalistycznej aparatury naukowo-badawczej. Udział środków własnych Instytutu przeznaczonych na ten cel wynosił średnio 6% przychodów ogółem. Istotne w zarządzaniu aktywami Instytutu będzie dalsze zwiększanie racjonalizacji gospodarowania środkami trwałymi, w szczególności ekonomicznej efektywności wykorzystania unikalnej aparatury badawczej.

3. MISJA

Podstawową misją Instytutu jest prowadzenie i wdrażanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie ochrony zdrowia zwierząt, profilaktyki i diagnostyki chorób

zakaźnych zwierząt, w tym zoonoz, higieny i toksykologii żywności zwierzęcego pochodzenia oraz higieny pasz. Instytut sprawuje również funkcję jednostki ekspercko-doradczej dla Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Głównego Lekarza Weterynarii oraz Głównego Inspektora Sanitarnego. Instytut podejmuje również działania, związane z kształceniem poddyplomowym lekarzy weterynarii, doskonaleniem personelu diagnostycznych laboratoriów weterynaryjnych oraz ciągłym doksztalcaniem pracowników administracji weterynaryjnej. Misja kształcenia jest ściśle związana z badaniami naukowymi, w których uwzględnia się nowe obszary wiedzy i zmieniające się potrzeby ochrony zdrowia zwierząt oraz nowych zagrożeń w produkcji żywności i pasz. Osiągnięcia naukowe są upowszechniane na forum krajowym i międzynarodowym, będąc przedmiotem transferu wiedzy do praktyki społeczno-gospodarczej oraz tworzenia więzi z podmiotami gospodarczymi.

Celem PIWet-PIB jest taki rozwój, aby był on nowoczesnym instytutem badawczym, zdolnym do przyjęcia wyzwań związanych z pojawianiem się nowych zagrożeń w obszarze ochrony zdrowia zwierząt i bezpieczeństwa żywności i pasz oraz ochrony zdrowia konsumentów. Planowana budowa, w ramach funduszy Krajowego Planu Odbudowy, Centrum Innowacyjnych Badań nad Nowopojawiającymi się Chorobami Zwierząt (CIBN), stanowiącymi zagrożenie dla zdrowia publicznego jest odpowiedzią na to wyzwanie w obszarze zdrowia zwierząt.

4. WIZJA

PIWet-PIB, jako nowoczesny i rozpoznawalny w skali międzynarodowej instytut badawczy, posiadający swoje korzenie w Państwowym Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego, pragnie umacniać swoją pozycję oraz pełnione funkcje badawcze i doradcze w zakresie szeroko rozumianej ochrony zdrowia zwierząt, zdrowia konsumenta oraz bezpieczeństwa żywności i pasz. Wizja rozwoju Instytutu nawiązuje do strategii rozwoju kraju, zawartej w dokumencie „Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020, z perspektywą do 2030”, przyjętym 16 lutego 2016 r. przez Radę Ministrów. Nawiązuje również do założeń uwzględnionych w Planie dla Wsi, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wizja ta jest również spójna z kierunkami rozwoju polityki Unii Europejskiej. Obecnie największy nacisk w ramach polityki europejskiej kładziony jest na rozwój innowacji, co ma odzwierciedlenie w

dokumentach strategicznych o kluczowym znaczeniu, tj. Europe 2020: *A strategy for smart, sustainable and inclusive growth* oraz tak zwanych inicjatywach przewodnich (*flagship initiatives*) utworzonych dla realizacji celów Strategii. Jednym z priorytetowych obszarów polityki innowacji Unii Europejskiej jest bezpieczeństwo żywności. Ma to swoje przełożenie zarówno na płaszczyznę instytucjonalną, jak i programową. Szczególne znaczenie dla realizowanych i planowanych do realizacji zadań Instytutu będzie miał program Horyzont Europa. Najbardziej interesujące będą działania związane z bezpieczeństwem żywności, zrównoważonym rolnictwem i biogospodarką.

Realizując założenia Strategii rozwoju, PIWet-PIB będzie:

- wiodącym ośrodkiem naukowym w zakresie nauk weterynaryjnych, ze szczególnym uwzględnieniem chorób zakaźnych zwierząt, chorób odzwierzęcych, bezpieczeństwa żywności i pasz;
- atrakcyjnym miejscem prowadzenia innowacyjnych badań naukowych;
- cenionym partnerem w zakresie badań naukowych dla krajowych i międzynarodowych ośrodków badawczych, a także podmiotów gospodarczych;
- instytutem o nowoczesnej infrastrukturze badawczej uwzględniającej tak unikatowe rozwiązania jak: laboratoria mikrobiologiczne klasy BLS3 i zwierzętarnia o tym samym standardzie bezpieczeństwa biologicznego
- instytutem, cieszącym się renomą i uznaniem społeczeństwa.

5. CELE STRATEGICZNE INSTYTUTU

1. Badania naukowe

- Zwiększenie efektywności pozyskiwania środków na badania naukowe ze źródeł krajowych i zagranicznych
- Dążenie do utrzymania, aktualnie posiadanej kategorii A+ w ocenie parametrycznej MNiSW
- Promowanie publikowania wyników badań naukowych w najwyższej ocenianych czasopismach z listy JCR

- Promowanie międzynarodowej współpracy naukowej przez zwiększanie mobilności naukowców, szczególnie młodych pracowników nauki
- Podniesienie jakości prowadzonych badań naukowych, szczególnie tych ukierunkowanych na rozwój nowoczesnych metod diagnostycznych i poznanie mechanizmów chorobotwórczego działania patogenów, z uwzględnieniem trendów w nauce światowej

2. Rozwój badań powiązanych z gospodarką

- Wspieranie rozwoju badań naukowych w ramach inteligentnych specjalizacji zgodnych z priorytetami krajowych i regionalnych agend naukowo-badawczych
- Promowanie prac badawczo-rozwojowych (B+R) zakończonych komercjalizacją, we współpracy z podmiotami gospodarczymi
- Zwiększenie efektywności transferu wiedzy poprzez współpracę z doradztwem rolniczym
- Zwiększanie efektywności pozyskiwania środków na badania naukowe z uwzględnieniem podmiotów gospodarczych w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych i Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.
- Zwiększenie efektywności wykorzystania posiadanej infrastruktury badawczej we współpracy z podmiotami gospodarczymi
- Zidentyfikowanie i rozszerzenie nowoczesnych form promocji, upowszechniania i popularyzacji wyników badań mających potencjał komercjalizacyjny
- Poszerzenie oferty badań usługowych dla podmiotów gospodarczych

3. Rozwój kadry naukowej

- Zatrudnianie pracowników naukowych zgodne z Europejską Kartą Naukowca oraz z Kodeksem Postępowania
- Doskonalenie systemu powiązania wynagrodzeń z efektami pracy w ramach istniejących uwarunkowań prawnych
- Zwiększenie zatrudnienia w ramach staży podoktorskich i projektów badawczych oraz pracowników kontraktowych

- Promocja wymiany naukowej poprzez zagraniczne staże w renomowanych ośrodkach jako warunek konieczny rozwoju kariery naukowej
- Reorganizacja struktur i zespołów badawczych w celu większej interdyscyplinarności, odzwierciedlającej aktualny stan nauk weterynaryjnych na świecie
- Dostosowanie polityki kadrowej do zmian wynikających z działalności Instytutu
- Doskonalenie systemu oceny okresowej pracowników naukowych
- Doskonalenie kryteriów polityki kadrowej
- Podnoszenie kompetencji językowych pracowników Instytutu

4. Wzmacnianie infrastruktury badawczej

- Zwiększenie efektywności pozyskiwania środków finansowych dla rozwoju bazy naukowej
- Racjonalizacja polityki zakupów unikatowej aparatury i zwiększenie efektywności jej wykorzystania
- Modernizacja i zmiana koncepcji dotychczasowego działania konwencjonalnej zwierzętarni
- Wykorzystanie najnowszych technologii informacyjnych w celu zapewnienia dostępu do krajowych i światowych zasobów informacji naukowej
- Wykorzystanie nowoczesnych technologii informatycznych w celu lepszego gromadzenia i przetwarzania danych uzyskiwanych w trakcie prowadzonych badań
- Budowa Centrum Innowacyjnych Badań nad Nowopojawiającymi się Chorobami Zwierząt (CIBN), stanowiącymi zagrożenie dla zdrowia publicznego jako odpowiedź na wyzwanie związane z pojawianiem się nowych zagrożeń w obszarze zdrowia zwierząt.

5. Zarządzanie

- Doskonalenie systemu zarządzania dla lepszej obsługi badań naukowych i usługowych

- Zwiększenie efektywności wykorzystania narzędzi e-administracji w zarządzaniu
- Dostosowanie struktur organizacyjnych Instytutu do zmian i uwarunkowań formalno-prawnych w celu optymalizacji zarządzania
- Doskonalenie zasad zarządzania finansowego opartego na informacji i kontroli zarządczej
- Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów ludzkich i materialnych Instytutu
- Zwiększenie efektywności pozyskiwania środków ze sprzedaży wartości intelektualnych
- Budowanie silnej pozycji Instytutu w relacjach z otoczeniem społeczno-gospodarczym
- Podniesienie jakości komunikacji cyfrowej w budowaniu wizerunku Instytutu
- Rozwój oferty współpracy z instytucjami publicznymi i praktyką rolniczą
- Promowanie działalności wydawniczej Instytutu

Dyrektor Instytutu,

prof. dr hab. Krzysztof Niemczuk

